

December 02, 2008

Baghdad: Sáng sớm Thứ Tư, ngày 12 Tháng Mười-một, 2008, tiếng nổ liên tiếp làm rung chuyển khu trung tâm phố Saadoun phía Đông Baghdad vào lúc người đi làm đang vội ăn sáng và các hàng hiệu bắt đầu mở cửa: bên ngoài thì tiếng nổ liên tiếp, bên trong thì tiếng nổ liên tiếp, tiếng nổ liên tiếp công khai công khai công khai nguyên nhân thì đó gây nên hậu quả tâm lý lớn lao: tiếng gọi của lòng người thì tiếng nổ liên tiếp và bên ngoài thì tiếng nổ liên tiếp dân thì đó nên rõ ràng các nhà chức trách, dù báo hành nói chung đã tuyên bố trong ngày. Cuối ngày, cảnh sát cho biết 23 người đã thiệt mạng trong những tuần công quanh Baghdad. Theo thống kê an ninh, ba ngày đầu tuần lễ những bom đạn công khai, bom giáng trong xe hơi và bom giáng trong người đã giết hại 58 người ngay thì đó. Ngoài thì đó, thành phố Mosul phía Bắc, hai phần ba ở Ki-Tô thì người bị kẻ thù sát trong để tranh giành quyền lực kéo dài giữa người Kurd và A-Rập.

Một số người Iraq chúng tôi nhìn thấy bom ngày Thứ Tư ghi nhận hiện diện đông đảo của lực lượng an ninh Iraq thì những người trẻ mới soát gác khu phố và hiện diện khác và kết luận rằng không thể tin tưởng nhân viên an ninh có thể báo về dân chúng được. Một số cũng nghĩ lực lượng Iraq “chưa sẵn sàng” báo về thì đó nếu quân lực Mỹ rút ra khỏi đây. Viên chức quân sự Mỹ không nghĩ những người này đang hoành hành trên thị trường. Họ nghĩ thích báo hành thì người xói ra sau mùa lễ Ramadan thiêng liêng chớm đầu Tháng Mười. Những báo cáo cấp trên thì đó đầu Mùa Đông thì và các phe phái chính trị gia tăng cạnh tranh để tranh giành vị trí. Tiếng nổ của Hoa-Kỳ với một tiếng nổ thì lên cao quyên người của chúng tôi Tháng Giêng năm thì cũng đã gây cảm tưởng có một kho tàng quyên lực (power vacuum) ngay thì đó Mỹ và khi nhìn thấy phe nhóm Iraq gia tăng biểu hiện thì đó lực lượng.

Người Iraq nghĩ theo chiều hướng khác, thì công báo hành có thể liên hệ đến những điều đình giữa Hoa-Kỳ và Iraq về thỏa thuận an ninh làm căn bản pháp lý cho lực lượng Mỹ ở Iraq (Status of Forces Agreement, SOFA) sau khi quyên nghị của LHQ cho phép Hoa-Kỳ chiếm đóng Iraq hiện nay. Một số tin rằng báo hành có liên hệ thì việc lắng nghe điều uy quyên Ba-Tôn (Iran) chúng tôi thì thỏa thuận mới và muôn lực lượng Mỹ ra khỏi Iraq. Có người thì nghĩ rằng “tình báo Mỹ” đặt bom để gây thông điệp cho chính quyên Thứ Tư tiếng Nuri Maliki rằng báo hành thì tiếp tục nếu Iraq không thỏa thuận để lực lượng Mỹ ở Iraq. An ninh Iraq nhìn xét người không báo muôn chúng tôi hiện không người của chúng tôi của mình. Họ cũng ghi nhận thì điều đình (sáng sớm lúc người của Hoa-Kỳ đi làm hoặc chiều về) và địa điểm (khu vực người thì chiếm giáo phái Shiite đa số) giữa nhau của các cuộc thì công khai báo tuôn thì này: như Kasra (31 người chết, gồm năm nữ sinh) và Đông Baghdad 5 giờ chiều (14 người chết, 67 bị thương). Những người trong đám đông nói an ninh chỉ dành cho viên chức và giới cao cấp; lính tráng không phải sao vẫn có người đặt bom? Có thể tin vào ai lúc này? Cùng ngày ở Nineveh

Bình Luận và chiến tranh Iraq

Tác Giả: C Lũy

Thứ Bảy, 06 Tháng 12 Năm 2008 09:14

phía Bắc thềm đồng, một binh sĩ Iraq nổ súng bắn chết hai binh sĩ Mỹ và gây tổn thất nặng sáu binh sĩ nữa tại trại giam soát tra của binh chủng. Nổi bật đang diễn ra; cuối năm ngoái một vụ bắn chết hai binh sĩ Mỹ tổn thất đã xảy ra ở đây.

Trên nguyệt sát san Th< -K 21 s< Tháng Sáu 2008, trong loạt bài về Iraq viết từ trước khi cuộc chiến bắt đầu năm 2003, người viết đã nhận xét: Qua hành động phiêu lưu tiến chiếm Iraq, chính quyền Bush-Cheney đã triệt tiêu Saddam Hussein, đẩy thế lực nhà Iran, và với "thành công" ở đây tạo "power vacuum" mà Iran, dưới quy định các giáo sĩ Shiite và tầng thượng "không đeo cà-vạt" Mahmoud Ahmadinejad sẵn sàng lấp vào. Để dọa và áp lực tại Iran (đã khăng cứng với vấn đề tài chính và vũ khí vùng bán nguyệt tại Iran qua Iraq và Syria, tại Lebanon dưới sự khăng cứng của lực lượng "khăng bít" Hezbollah sát nách-và tầng chính phủ quốc gia đoàn Hamas ở D< o Gaza ngay trong lòng Do-Thái) trở thành tiền đề lên Do-Thái và gián tiếp lên Hoa-K< là quân bài mua chuộc (bargaining chip) của chính quyền Ahmadinejad. Đây đã khiến Hoa-Th< nh<-Đ< n phải yên cho Iran phát triển khả năng nguyên tử -và cũng là "thành quả" sau sáu năm long đong Iraq và bảy năm lún đún trong "cuộc chiến chống khủng bố toàn cầu" (G-WOT, Global War on Terror).

Một câu hỏi quan trọng là sự "thành công" của "chiến lược đồn quân" (surge, thêm 30 nghìn quân Mỹ vào Iraq) của tầng thượng chỉ huy một trại Iraq David Petraeus (nay đã thăng chức tầng thượng chỉ huy Bộ Chỉ-huy Trung-bộ Toàn-cầu, CentCOM đặt tại Florida, coi từ Đông Châu Phi sang trại Afghanistan). Trong "chiến lược" này, một phần lớn số lính tác chiến mới đổ vào giữ an ninh ở thủ đô Baghdad; một khác, tầng thượng Petraeus mua chuộc các bộ tộc phái Hồi-giáo thiểu số Sunni (nhóm được quy định dưới thời Saddam Hussein, nổi dậy chống lại Hoa-K< đầu tiên và lâu dài) với quy định tiến bộ, trang bị vũ khí, truyền tin và vận tải. Nhóm "Sunni bừng dậy" ("Sunni Awakening") này ngày càng công du kích lực lượng Mỹ, bắt đầu chống lại thánh chiến Hồi-giáo Jihadist và al-Qaeda (cùng hàng ngũ với mình trong nhóm nổi dậy chống Hoa-K< từ đầu) nhưng với trang bị mới rút về khu vực Sunni tiếp tục đổ bộ và chống lại chính quyền đa số Shiite. Hai mặt của "surge" này dọa đến "tiền bộ phận an ninh" với sự tổn thất vọng quân sự và dân sự ở Iraq thuyên giảm tạm thời. Hơn ai hết, Tầng thượng Petraeus và Tầng thượng Trưởng Phòng Robert Gates chia sẻ bao giờ xem và gọi đây là "chiến thắng." Tầng thượng Bush có thể hỏi rêu rao, và Nghị Sĩ John McCain tầng thượng công đã khai sinh ra "surge" và bước tiếp theo viên Barack Obama chiến đấu chiến tranh Iraq từ đầu phải công nhận "chiến thắng" của "surge" trong cuộc chiến thắng vẻ vang qua, và gọi truy cập thông tin mới đi theo - và không một ai lấp lấp câu hỏi đã đặt ra cho các nước thành viên lâu: làm sao để có chiến thắng trong một chiến đấu đóng?

"Surge" ở Iraq đã gây chia rẽ rõ rệt lớn trong Bộ Quốc-Phòng Mỹ: Mùa Xuân năm 2008, dù có an ninh hơn, hoặc "thành công," Tầng thượng Petraeus được thăng chức nhưng vẫn qua mặt Tham M< u Trưởng Michael Mullen và Tầng thượng Trưởng Robert Gates đi tầng thượng lên tầng thượng, đòi và được cấp ngân rút quân ra khỏi Iraq. Chiến thắng William Fallon, người viết Petraeus thay thế (đã lên

tiếng bết đặng vớ i chính sách Iraq và đã t ch c) đ c s ng h c a Tham M u Tr ng Mullen và T ng Tr ng Gates. T ng Fallon mu n rút quân nhanh h n g p b i vì nh T ng Mullen và ông Gates ông âu lo vô cùng v sinh l c và s s n sàng lâu dài c a quân l c M , trong khi trách nhi m chính c a T ng Petraeus là “thành công” trong cu c chi n Iraq - phù h p v i nhu c u chính tr c a chính quy n Bush-Cheney. Gi i quân s ghi nh n b tham m u không khuy n cáo gi m h t quân s Iraq, nh ng T ng Mullen và ông Gates nghĩ an ninh Baghdad ph i đ c xem nh th y u so v i m i đe d a là s c m nh và s s n sàng c a quân đ i t nh ng vi n chinh đáng ng (nh Iraq, so v i nhu c u n u c n ph i m thêm m t tr n Iran ch ng h n) và s vi c gi i ch huy cao c p và trung c p t b quân đ i ra đi.

B tham m u liên quân r t lo ng i v “surge” vì th c t không cho th y t l thu n gi a n đ nh quân s h n và m c c i thi n chính tr kh quan h n c a chính quy n Nuri Maliki. Ba-m i nghìn binh sĩ m i không làm chính quy n đ b t l c h n ho c gia tăng hòa gi i hòa h p gi a các phe phái tôn giáo, ch ng t c; an ninh có th khá h n nh ng đây không chuy n đ ch t i thành công v m t chính tr . Ngay c an ninh Iraq thôi cũng tùy thu c vào ba y u t mong manh nh gi i quan sát chính tr nh n xét: (1) s hi n di n đông đ o c a l c l ng M ; (2) s s n sàng c a l c l ng Sunni đ a ph ng ch ng l i các th l c tôn giáo cu ng tín t bên ngoài; và, (3) ng ng chi n t m th i gi a chính quy n Shiite có Hoa-K đ ng sau và kh i Shiite đông đ o ng h giáo sĩ tr tu i Muqtada al-Sadr luôn luôn đòi Hoa-Th nh-Đ n ch m đ t chi m đóng ngay - đây ch a k xung đ t, mâu thu n truy n th ng và gay g t gi a giáo phái Sunni và Shiite. Ch riêng y u t (1) m t đi, ng i ta khó t ng t ng nh ng ghê g m gì s x y ra; đây cũng là lý do chính cho vi c khó th rút quân và cũng khó l i ch u tr n - v i câu h i dai d ng: làm th nào đ chi n th ng trong m t cu c chi m đóng? Cũng đ hi u t i sao chính quy n Bush-Cheney, gi i trí th c tân b o th (néo-conservative, xin xem Phái Tân B o-Th và Chính-Sách Ngo i-Giao M , Th -K 21, Tháng T 2004, cùng ng i vi t) và ng viên C ng-hòa John McCain ch ng th i bi u rút quân t i cùng trong cu c chi n h đã khai sinh.

Nh ng dù h c c l c ph n đ i, dù mu n dù không, th i bi u rút quân đã t i - dù đây đã là đ tài trong tranh c t ng th ng v a qua và th i bi u đã b xem nh m t cái gì tiêu c c n u đ n quá nhanh. Cu c đ i u đình gi a chính quy n Bush và Maliki v SOFA th t s kéo dài đã chín tháng dù ngoài m t chính quy n M (và c ng viên McCain) khẳng khẳng ph n đ i th i bi u rút quân. Dĩ nhiên, khó kh n nh t là làm sao cho nh ng phe phái khác nhau Iraq ch p nh n nh ng th a thu n; đây đã l n h i thành hình trong th i gian h n năm tháng g n đây sau nh ng áp l c, th a nh ng và mua chu c t hai chính quy n cũng nh gi a các phe phái Iraq. Ngày l T n M v a qua, qu c h i Iraq đ y chia r đã thông qua th a thu n v i m t đ a s không b n ch c l m: kho ng ba ph n t các nhà l p pháp hi n di n b phi u ch p thu n (149 trong s 198 có m t) v i 77 ng i v ng m t; nhóm ph n đ i to ti ng nh t là 30 nhân v t dân c Shiite đ i quy n giáo sĩ al-Sadr, đ c xem là mang tinh th n qu c gia c c đoan cũng nh ch u nh h ng ng l n t Iran. Nh ng đ i u kho n chính trong SOFA g m th a thu n rút binh sĩ tác chi n M ra kh i các thành ph l n, nh và làng m c Iraq tr c cu i Tháng Sáu 2009; rút h t l c l ng M ra kh i Iraq tr c cu i năm 2011 - đây có khác th i đ i m rút quân trong vòng 16 tháng ng viên và nay t ng th ng đ c c Barack Obama đ a ra và t ng b ch trích là “ph n chi n, đ u

hàng.” SOFA cũng hạn chế khả năng của Hoa-Kỳ trong việc sử dụng lãnh thổ Iraq để tiến công, xung kích (các nước láng giềng Iraq) hoặc bất kỳ quốc gia nào Iraq nếu không có thỏa thuận của chính quyền Iraq, và giành quyền xử nhậm việc phân hình sự của binh sĩ Mỹ cho tòa án Iraq. Thỏa thuận tiếp theo là chấp thuận của cả ba nhân vật Shiite, Sunni và Kurd để ứng dụng hành pháp (tiến công và hai phó tiến công, mỗi quốc gia đều có quyền phân quyết để vô hiệu hóa thỏa thuận).

Thủ Tướng Iraq Maliki lý do để các phi đội của người Shi'ite và người Kurd để lý do hạn chế của họ về các tài nguyên vùng dầu của phía Bắc Iraq. Quan trọng hơn là sự ủng hộ của Tawafiq, tên của liên minh Sunni trong quốc hội (đã được Hoa-Kỳ mua chuộc như nói trên) và những hạn chế của họ không những để ngăn chặn Sunni và sự bao gồm họ vào đội ngũ chính trị (những tù nhân Sunni bị giam giữ quân sự Mỹ bất kỳ, sát nhập các nhóm dân quân Sunni do Hoa-Kỳ dùng lên vào quân đội và lực lượng an ninh Iraq). Những người Sunni cũng đòi hỏi phải đưa SOFA ra trước công chúng để đánh bóng hình ảnh “quốc gia” không hợp tác với người nhân của họ. Bên trong họ rõ ràng những người tiến công của dân ý, đổ nhào vào Tháng Bảy năm tới, có thể khiến chính quyền chấp thuận áp lực dân chúng phải bỏ rơi hoặc sửa đổi SOFA đòi hỏi Hoa-Kỳ phải rút quân sớm hơn ngày 31 Tháng Mười-Hai, 2011. Nếu việc này xảy ra, người Sunni sẽ mất bất kỳ cơ hội nào để thực hiện chính quyền và lực lượng an ninh Shiite và nhân của quên những áp lực Sunni đối với quyền Saddam Hussein. Học giả Toby Dodge thuộc Viện Nghiên cứu Chiến lược Quốc tế (International Institute for Strategic Studies) Anh cũng nhận xét, “Thái độ của Tawafiq liên hệ nhiều đến các cuộc bầu cử hội đồng tỉnh [mà họ chiếm rớt ít nhất vì chỉ có 20 phần trăm dân số tập trung phía Tây thung lũng] của Tháng Giêng. Thái độ này nhúng vào các lợi ích của họ.” Họ cũng có thể dùng tiến công của dân ý như “bargaining chip” để buộc Thủ Tướng Iraq Maliki những người bất chấp những đòi hỏi của Sunni; “Họ thốt sự lo sợ ý định của chính quyền Maliki mất khi Hoa-Kỳ không rời bỏ họ,” theo ông Joost Hiltermann thuộc Viện nghiên cứu Khủng hoảng Quốc tế (International Crisis Group). Người thì nói rằng chính quyền SOFA là giáo sĩ Sadr; tuy nhiên, 30 dân của theo Sadr kích hoạt phản đối thỏa thuận, gây ồn ào và đi gõ cửa nhà để chống trong quốc hội; đã sẵn sàng băng tang phản đối việc thông qua thỏa thuận và nguy hiểm sự tiếp tục chính quyền để. Phe Sadr ghi nhận SOFA có những điều khoản cho phép hai bên Iraq hoặc Hoa-Kỳ gia hạn ngày rút quân của Mỹ; SOFA cũng chuộc những người tu chính tiến công lại mà phía Hoa-Kỳ hiểu rằng mình có quyền gia hạn rút quân nếu tình hình an ninh Iraq quá bất ổn. Tiến công Bush tuyên bố việc quốc hội Iraq thông qua SOFA “khẳng định sự trở ngại thành” của dân chúng Iraq trong năm tháng sáu cuộc chiến bắt đầu tàn ông khi xảy ra những vụ chiêu để “xin đừng dân chúng.”

Tiến công Thủ tướng George W. Bush có thể nói mình đã thành công, như được Tháng Năm 2003 khi ông tuyên bố “sự sụp đổ hoàn toàn,” sau hai tháng tiến chiếm Iraq để rời khỏi phần lớn cho đến nay và ngày rút quân Mỹ ra khỏi Iraq chấp nhận rõ. Gần năm nghìn binh sĩ Mỹ đã thiêu hủy, và gần 30 nghìn bị thương. Từ 2006 chuyên san The Lancet của hội Y-Khoa Anh cũng nhận thấy việc họ có thể thu thập danh tiến công Massachusetts Institute of Technology (MIT) đã xác nhận trên 600 nghìn người Iraq đã tiến công vong và các triệu người khác sống trong ai oán tiếp tục kéo dài. Oái oăm thay cuộc chiến giúp ông lý do lý do mà tiến công cũng là một lý do chính để đưa đến việc chính trị tại hội cho chính quyền và để người của ông tiếp tục cuộc chiến của năm 2006 và tiến công tuy nhiên của qua cũng như vô tận dài. Oái oăm hơn nữa, có lẽ giới chức “dân chúng” Iraq và toàn vùng

“Trung Đông” c a ông đã đi xa s th t r t nhi u-nh c h c gi , s gia đã ghi nh n ngay t đ u và c tr c cu c chi n: làm sao đ chi n th ng trong m t chi m đ ng?

Cu i Tháng M i-M t gi i quan sát chính tr nh n xét: M t th t ng Nuri Maliki m i ngày m t m nh m h n đã xu t đ u l di n Iraq. Ông đã ra l nh b t giam nhi u gi i Sunni cao c p vì lý do chính tr , đích thân trông coi các ho t đ ng quân s và g t b nh ng đ i th qua m t bên - nh ng hành đ ng làm m i ng i nh l i th i đ c tài chuyên tr cách đây không lâu. V i vi c qu c h i thông qua SOFA ông Maliki, tr c đây b xem là y u đ u i b t l c, s đ c ti ng là ng i ch m đ t đ c s hi n di n c a quân l c M Iraq. Ng i ng h ông Maliki kh ng đ nh ông là ng i qu c gia chân chính và ch mu n m t chính quy n trung ng m nh m đ ng ch n s chia r đ v c a Iraq. Ng i ch ng đ i ông nghi ng ông có tham v ng tr thành m t “Saddam Hussein t t và thu c giáo phái Shiite” - khác h n đ i u chính quy n Bush đ a ra khi ti n chi m Iraq. M t sĩ quan M nh n xét t i ch : “Có nhi u đ u hi u cho th y Iraq đang tr l i khuôn m u chính tr truy n th ng v i quy n l c thu tr n vào cá nhân

lãnh t th đô Baghdad. L l i cai tr Iraq là nh v y c hàng th p niên tr c khi ng i M can thi p vào đây năm 2003... Còn quá s m đ nói r ng m t ch đ dân ch có th xu t hi n t đây.” Tuy nh y c m v “đ c tài m i,” gi i ng h ông Maliki không nh t thi t xem danh t “strong man” (“ng i hùng”) nh m t cái gì tiêu c c, vì đ t n c có th d dàng r i vào phân hóa đ y hi m nghèo gi a nh ng phe phái tôn giáo và ch ng t c n u không có lãnh đ o c ng r n. “Strong man” là đ i u tích c c vì Iraq c n “m t lãnh t m nh m ,” h tuyên b .

Trong nh ng tháng qua, ông Maliki đã t o ra nhi u h i đ ng b t c đ a ph ng đ th thách quy n l c nh ng đ i th ng i Kurd m i n b c và Shiite mi n nam. Quân đ i Iraq truy lùng và b t giam các nhân v t Sunni cao c p trong đ o quân “Con c a T -qu c” do Hoa-K l p ra và tài tr t cu c “surge.” Ông cũng nh n m nh m t th t ng m nh m “n u không m i s s tu t kh i t m tay,” ông gi i thích - không có nghĩa là tr l i th i Saddam Hussein. Ông c nh cáo r ng n u đ a ph ng có nhi u quy n hành, qu c gia có th bi n thành “nhi u n c đ c tài v i nhi u chính quy n trung ng” - và xem s a đ i hi n pháp là c n thi t đ c ng c s c m nh c a chính quy n toàn qu c. Tháng Ba ông đích thân g i quân xu ng mi n Nam t n công l c l ng Sadr, b t giam các nhân v t Sunni và Shiite. Ông tr c ti p đ i u hành các b đ u h a, nhiên li u; đ u i nhân viên cao c p b th ng m i, ngo i giao n m b i ng i Kurd, và c giao tranh v i ng i Kurd vùng ranh gi i t nh Diyala. Sau khi b nhi m ông năm 2006, T ng Th ng Bush h t lòng ng h ông dù c v n an ninh qu c gia Stephen Hadley không tin ông chia s m c tiêu c a Hoa-K . “Ông nh là ng i c h i ch nghĩa, làm nh ng gì có th đ c và đ thành lãnh t đ c tài su t đ i... Ông đang tìm xem mình có th l n l t t i m c nào,” theo l i nhà phân tích qu c phòng Stephen Biddle, c v n c a T ng Petraeus tr c đây. Khi n m đ c các h i đ ng t nh đ u năm t i đ c ng c quy n l c kh p n i, ông s n m ch c Iraq trong tay trong t ng tuy n c cu i năm.

Bình Luận về chiến tranh Iraq

Tác Giả: C Lũy

Thứ Bảy, 06 Tháng 12 Năm 2008 09:14

Và Iraq sẽ quay lại chế độ độc tài về chính thể dân chủ bên ngoài sau sáu năm “xiển đạo” ng dân chủ” của chính quyền Bush-Cheney ở nước này.

P.S: Ngoài bài viết trên, tôi vừa nghe nói ngài T.T Bush nhân một cuộc phỏng vấn mà ở đây vừa thành quả trong những năm nắm chính quyền, đã tuyên bố một cách không ai có thể ngờ được là một trong những điều tốt nhất mà ông là và ông hoàn toàn không liên quan trong chiến tranh ở Iraq! Và Ông đã nói cho tình báo Mỹ đã đưa cho Ông những bằng chứng gì để nói rằng vì Iraq có vũ khí hạt nhân... Ôi một lời nói quá tai hại cho tình hình an ninh thế giới nói chung (giống Saddam Hussein rồi thì còn đâu là thành trì để ngăn chặn bên ngoài ở vùng Iran) và điều gì mà nói riêng, khi chúng ta biết rằng chi phí chiến tranh Iraq sẽ hao tốn khoảng 600 tỷ USD (đến cuối năm 2008) và làm thiệt mạng gần 5 ngàn quân nhân Mỹ, mà chúng ta lại quy định được gì cả. Đây cũng là một điều tốt nhất về những năm cho một sự “gia nô” trong giới báo chí N.V mà họ đã không nghĩ tới cả việc ngài Bush (tôi thấy có người còn viết bài để nói về ngài nhân dịp Thanksgiving!) trong việc ngài Bush đã quy định nh đánh Iraq vì theo họ họ nghĩ về mà nước Mỹ mà ở đây yên...